

Original Article

Investigating the Person Fit Statistics of Teenagers Participating in the Iranian University Entrance Exam 2022

Elham Pakrad¹ , Keyvan Salehi^{1,*} , Rob Meijer² , Balal Izanloo³ , Ali Moghadamzadeh¹

¹ Faculty of Psychology and Education, University of Tehran, Tehran, Iran

² Faculty of Behavioral and Social Sciences, University of Groningen, Groningen, Netherlands

³ Faculty of Psychology and Education, Kharazmi University, Tehran, Iran

Abstract

Article History:

Received: 20/05/2023

Revised: 01/06/2023

Accepted: 06/06/2023

ePublished: 22/09/2023

*Corresponding author: Keyvan Salehi, Faculty of Psychology and Education, University of Tehran, Tehran, Iran.
Email: keyvansalehi@ut.ac.ir

Background and Objectives: Various factors can play a role in producing aberrant response. The presence of aberrant response has a significant effect on the validity of the test. If the test scores do not have adequate validity, the score does not reflect the true latent trait of the test. Individual person fit statistics are indicators for evaluating the compatibility of test scores with a certain measurement model or with a group of examinees. This research was conducted with the aim of investigating how to compute the person fit statistics of the biology course of the 2022 university entrance exam using the PerFit package in the R software.

Materials and Methods: In this descriptive study, the answer sheets of 1000 candidates aged 16 to 18 years of the national exam who answered 50 items in the biology course were examined. To compute individual person fit statistics, PerFit package was used in R software. Also, a number of its functions were also examined.

Results: The commands for compute individual person fit statistics, and were presented and the values of these statistics were calculated.

Conclusion: The PerFit package was introduced as a powerful tool for measuring individual person fit and it was shown that the individual person fit statistics can be easily used for academic achievement tests using this package.

Keywords: Iranian university entrance exam; Person fit; Response pattern; Teenagers

Please cite this article as follows: Pakrad E, Salehi K, Meijer R, Izanloo B, Moghadamzadeh A. Investigating the Person Fit Statistics of Teenagers Participating in the Iranian University Entrance Exam 2022. *Pajouhan Scientific Journal*. 2023; 21(3): 186-195. DOI: 10.61186/psj.21.3.186

Extended Abstract

Background and Objective

Various factors can contribute to unusual test answers, including the inappropriateness of the test for the test-takers, as well as the unusual behavior of the test-takers in answering the items, such as cheating. It is crucial to determine the validity of test scores. If test scores are invalid, they do not represent the true latent trait being measured. Several person-fit statistics have been proposed to detect aberrant patterns of item scores. There are some empirical applications of person-fit statistics in related literature. However, some researchers have found it difficult to implement person-fit analysis in practice. The PerFit package discussed in this article can be useful for a wide range of professionals. This article will begin with a theoretical overview of person-fit patterns. Afterward, the introduction and classification of person-fit statistics and the review of person-fit statistics that are available in the PerFit package are discussed. In the final step, it will be shown how to use the main PerFit functions in practice. For this purpose, this study aimed to investigate the person-fit statistics in the answer sheet of the items of the biology course of the 2022 university entrance exam.

Materials and Methods

The study utilized a descriptive method. A theoretical overview was conducted on person-fit statistics, which were then introduced and categorized. Afterward, the person-fit statistics available in the PerFit package of R software were introduced and reviewed. Using 1,000 answer sheets from the 2022 university entrance exam, researchers demonstrated how PerFit functions could be applied on a 50-item biology test. In this article, only the person-fit statistics included in the PerFit package were discussed. Most of the person-fit statistics in the PerFit package were group-based. R is a language and environment for statistical computing and graphics and provides a wide range of statistical techniques (e.g., linear and non-linear modeling, classical statistical tests, time series analysis, classification, and clustering) and graphical techniques that are highly extensible. In the following, to method of using the main PerFit functions to estimate person-fit statistics is introduced; subsequently, the software-based results are presented.

Results

The PerFit package is available on the Comprehensive Archive Network at: <https://CRAN.R-project.org/package=PerFit>. It is recommended to upload $N \times I$ matrices (N =test-takers, I =items) into R, with binary scores of 0 and 1 in dichotomous mode, or scores ranging from 0 to $m-1$ in polytomous mode ($m \geq 3$), depending on one's

person-fit statistics. The number of scoring options should be the same for all questions. Missing values are allowed. By default, this package includes two dichotomous datasets: InadequacyData ($N=806$, $I=28$) and Intelligence Data ($N=1,000$, $I=26$), and a polytomous dataset: PhysFuncData ($N=714$, $I=10$). The purpose of this paper is to demonstrate how person-fit statistics can be used to high-stak test data, and how to compute these persons fit statistics using the PerFit package. In this article, the biology score dataset ($N=1,000$, $I=50$) was used, which includes the answer sheets of 1,000 candidates for the 2022 university entrance exam who answered 50 biology items. At first, we converted the answer sheet into dichotomous (correct and incorrect). The data were entered into R software as a 1000 $\times$ 50 matrix. We showed how to use the PerFit package commands and functions to compute $U3$, I_z^* and H^t statistics.

Discussion

Assessing the fit of an individual to a research background is an active area of interest that has attracted the attention of many psychological researchers. Various research streams, such as evaluating the performance of individual fit statistics in different conditions, identifying sources of non-fit responses, and searching for guidelines for selecting appropriate individual fit statistics, continue to be favored by researchers. Some researchers have attempted to not only conduct quantitative inspections to discover potential sources of non-fit patterns but also to qualitatively examine the sources and reasons for these non-fits. A comprehensive and thorough examination of the sources of individual non-fit can provide valuable information for assessing the validity of psychological assessment tools susceptible to fake responses and also for providing educational advancement tests. As a result, in this study, several individual fit statistics on real data from the biology national exam were discussed, which are used to detect non-fit score patterns.

Conclusion

In this article, we briefly reviewed the main concepts of measuring the person fit and provided an example of how to perform such an analysis in R software using the PerFit package. Developments in this field continue, and researchers are expanding and compiling more packages for this software. Measuring the person fit is an active research field that has attracted the attention of many psychometric researchers. Various research streams, such as evaluating the performance of individual person fit statistics in different conditions, identifying sources of aberrant responses, and seeking guidelines for choosing the appropriate individual person fit statistic, are still of interest to researchers.

بررسی آماره‌های برازش فرد در نوجوانان شرکت کننده در آزمون سراسری سال ۱۴۰۱

الهام پاک راد^۱ ID، کیوان صالحی^{۱*} ID، راب میجر^۲ ID، بلال ایزانلو^۳ ID، علی مقدم زاده^۱ ID

^۱ دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

^۲ گروه روان‌سنجی و آمار، دانشکده علوم رفتاری و اجتماعی، دانشگاه خرونینگن، خرونینگن، هلند

^۳ دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

چکیده

سابقه و هدف: عوامل مختلفی می‌توانند در تولید پاسخ‌های نامتعارف نقش داشته باشند. وجود پاسخ‌های نامتعارف بر روایی آزمون تأثیر قابل ملاحظه‌ای دارد. اگر نمرات آزمون روایی مناسب نداشته باشند، نمره نشان‌دهنده ویژگی پنهان واقعی آزمون نیست. آماره‌های برازش فرد شاخص‌هایی برای ارزیابی تطابق نمره‌ی آزمون با یک مدل اندازه‌گیری معین یا با گروهی از آزمون شوندگان هستند. این پژوهش با هدف بررسی نحوه محاسبه آماره‌های برازش فرد در پاسخنامه درس زیست‌شناسی آزمون سراسری سال ۱۴۰۱ با استفاده از بسته PerFit در نرم‌افزار R انجام شد.

مواد و روش‌ها: در مطالعه توصیفی حاضر پاسخنامه ۱۰۰۰ داوطلب ۱۶ تا ۱۸ ساله آزمون سراسری رشته تجربی که به ۵۰ سوال درس زیست‌شناسی پاسخ داده بودند، بررسی شد. برای محاسبه آماره‌های برازش فرد از بسته PerFit در نرم‌افزار R استفاده شد. همچنین تعدادی از توابع محاسباتی و گرافیکی آن نیز بررسی شد.

یافته‌ها: دستورات محاسبه آماره‌های برازش فرد $U3$ و I_z^* و H^t ارائه و مقادیر این آماره‌ها محاسبه شد.

نتیجه‌گیری: بسته‌ی PerFit به عنوان ابزاری قدرتمند برای سنجش برازش فرد معرفی شد و نشان داده شد که آماره‌های برازش فرد را با استفاده از این بسته می‌توان به راحتی برای آزمون‌های پیشرفت تحصیلی به کار برد.

واژگان کلیدی: برازش فرد؛ الگوی پاسخ؛ نوجوانان؛ آزمون سراسری

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۰۲/۳۰

تاریخ داوری مقاله: ۱۴۰۲/۰۳/۱۱

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۰۳/۱۶

تاریخ انتشار مقاله: ۱۴۰۲/۰۶/۳۱

تمامی حقوق نشر برای دانشگاه علوم پزشکی همدان محفوظ است.

* نویسنده مسئول: کیوان صالحی،
دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی،
دانشگاه تهران، تهران، ایران.
ایمیل: keyvansalehi@ut.ac.ir

استناد: پاک راد، الهام؛ صالحی، کیوان؛ میجر، راب؛ ایزانلو، بلال؛ مقدم زاده، علی. بررسی آماره‌های برازش فرد در نوجوانان شرکت کننده در آزمون سراسری سال ۱۴۰۱. مجله علمی پژوهان، تابستان ۱۴۰۲؛ ۳(۳): ۱۹۵-۱۸۶.

مقدمه

پیش‌بینی کرد. اگر الگوی پاسخ مشاهده‌شده و نمره‌ی آزمون برای یک آزمون دهنده با الگو و نمره‌ی مورد انتظار یا نمره‌ی سایر آزمون-دهندگان مطابقت نداشته باشد، الگوی پاسخ نامتعارف شکل می‌گیرد [۲]. عوامل متعدد و متنوعی، شامل نامناسب بودن آزمون برای آزمون دهندگان، رفتارهای نامتعارف آزمون دهندگان در پاسخ به سؤالات نظیر تقلب و بسیاری از موارد دیگر وجود دارند که می‌توانند پاسخ‌های غیرعادی ایجاد کنند [۳].

تقلب یا پیش آگاهی از سؤال ممکن است نمرات آزمون را افزایش

پاسخ به سؤال های یک آزمون و نمره‌ی کسب‌شده می‌تواند از عوامل مختلفی، از جمله مناسب بودن آزمون برای آزمون دهنده از نظر سطح توانایی و نوع دانش و مهارتی که آزمون برای سنجش آن در نظر گرفته شده است، تأثیر پذیرد [۱]. هنگامی که یک آزمون برای آزمون‌دهنده‌ای با سطح مشخصی از توانایی مناسب است، الگوی پاسخ سؤال یا نمره‌ی آزمون را می‌توان با درجه‌ی خاصی از قطعیت بر اساس مدل اندازه‌گیری زیربنایی استفاده‌شده یا الگوهای پاسخ و نمرات دیگر آزمون دهندگان با سطح توانایی مشابه در نمونه یا جامعه

ناپارامتریک نامیده می شوند [۹].

پاسخ های نامتعارف می تواند به کسب نمرات کاذب بالا یا کاذب پایین برای شرکت کنندگان در آزمون منجر شود. وجود انحراف در نتایج آزمون می تواند نمرات آزمون را نادرست و تفسیرها و کاربردهای پیشنهادی آن ها را کم ارزش کند [۱۰]. میجر به پنج عامل شامل تقلب (Cheating)، خوابیدن (sleeping)، حدس زدن (guessing)، پاسخ گویی خلاقانه (Extremely Creative Examinees) و پاسخ گویی تصادفی اشاره می کند که می توانند به نامتعارفی پاسخ های آزمون دهنده به سؤال های یک آزمون منجر شوند و نمرات کاذب بالا یا پایین ایجاد کنند [۱].

تقلب به رفتارهایی اطلاق می شود که در آن، آزمون دهنده به طور نامشروع برای سؤال هایی که قادر به پاسخ گویی صحیح به آن ها نیست، از طریق پیش آگاهی از سؤال ها یا کپی کردن پاسخ های سایر آزمون دهندگان یا پاسخ های ارائه شده توسط معلمان، پاسخ های صحیح را دریافت می کند. در الگوی خوابیدن، آزمون شونده در شروع آزمون مشکل دارد و پس از سازگاری با آزمون، پاسخ برخی از سؤالات آسان تر را که معمولاً در ابتدای آزمون می آیند، بررسی نمی کند؛ در نتیجه، نسبت پاسخ های صحیح در سؤالات آسان به پاسخ های صحیح در سؤالات با دشواری متوسط و زیاد، کمتر است. حدس زدن زمانی اتفاق می افتد که آزمون دهنده پاسخ های صحیح برخی از سؤال های آزمون را که پاسخ صحیح آن ها را نمی داند، حدس بزند. پاسخ گویی خلاق زمانی اتفاق می افتد که آزمون دهنده با توانایی بالا به دلیل تفسیرهای خلاقانه و پیچیده از سؤال ها، پاسخ های نادرستی به برخی از سؤال های آسان بدهد [۱].

آماره های برازش فرد

آماره ی برازش فرد میزان معقول بودن پاسخ های آزمون دهنده به مجموعه ای از سؤال های آزمون را اندازه می گیرد. همان طور که در [۱۱] نشان داده شده است، تعداد زیادی آماره به منظور شناسایی آزمودنی ها با پاسخ نامتعارف ابداع شده است. اکثر آن ها در جدول ۱ ارائه شده اند. جدول شامل مجموعاً ۳۶ آماره ی برازش فرد است که به عنوان ناپارامتریک یا پارامتریک طبقه بندی می شوند؛ البته در این مقاله، فقط به بررسی آماره های برازش فردی که در بسته ی PerFit موجود هستند، پرداخته شده است. بیشتر آماره های برازش فرد موجود در بسته ی PerFit مبتنی بر گروه هستند. استثناها آماره های لگاریتم درست نمایی هستند که اسنیدرز [۱۲] معرفی کرده و دراسگو [۱۳] آن ها را بهبود بخشیده است. در ادامه، بر آماره های برازش فرد و توابع مرتبط که در PerFit دسترس هستند، تمرکز خواهیم کرد.

آماره های پارامتریک: برازش فرد مبتنی بر مدل

در این حالت مفروضات مدل بررسی می شوند: ۱. تک بعدی بودن: همه ی سؤال ها در آزمون عمدتاً یک ویژگی نهفته را اندازه گیری می کنند؛ ۲. استقلال موضعی: پاسخ به سؤال های مختلف مشروط به توانایی از نظر آماری مستقل هستند؛ ۳. یکنواختی توابع پاسخ سؤال: هر تابع پاسخ سؤال به طور یکنواخت غیر کاهشی است [۹]. مدل های پارامتریک اغلب برای توصیف داده ها استفاده می شوند.

دهد؛ در حالی که بی توجهی یا حدس زدن ممکن است نمرات آزمون را کاهش دهد. تشخیص معتبر بودن نمرات آزمون بسیار مهم است. اگر نمرات آزمون نامعتبر باشند، نشان دهنده ی ویژگی پنهان واقعی در حال اندازه گیری نیستند [۴]. چندین آماره ی برازش فرد برای تشخیص الگوهای نامتعارف نمرات سؤال ها پیشنهاد شده است. برخی از کاربردهای تجربی تحلیل های برازش فرد (Person fit) در متون مرتبط وجود دارند؛ به عنوان مثال [۲] و [۵] و [۶] به ترتیب برای کاربرد در آموزش ابتدایی، آزمون های سرنوشت ساز و آزمون های شناختی دست به تحلیل آماره های برازش فرد زده اند. با این حال، برخی از محققان و متخصصان اجرای تحلیل برازش فرد را در عمل دشوار می دانند. این ممکن است با پیچیدگی ریاضی برخی از آماره های برازش فرد و فقدان نرم افزاری که به متخصصان در انجام این نوع تحلیل کمک کند، توضیح داده شود [۷]. بسته ی PerFit [۸] که در این مقاله درباره ی آن بحث شده است، می تواند برای طیف وسیعی از متخصصان مفید باشد.

این مقاله با مروری نظری بر الگوهای برازش فرد آغاز خواهد شد؛ سپس، به معرفی و دسته بندی آماره های برازش فرد و بررسی آماره های برازش فردی که در بسته ی PerFit موجود است، پرداخته می شود. در مرحله ی نهایی نشان داده خواهد شد که چگونه می توان از عملگرهای اصلی PerFit در عمل استفاده کرد. بدین منظور، در این مطالعه به بررسی الگوهای برازش فرد در پاسخ نامه ی سؤال های درس زیست شناسی آزمون سراسری سال ۱۴۰۱ پرداخته شده است.

مواد و روش ها

مطالعه ی حاضر با روش تحلیلی توصیفی انجام شد. بدین منظور، در ابتدا مروری نظری بر انواع آماره های برازش فرد انجام گرفت و این آماره ها معرفی و دسته بندی شدند. سپس، به معرفی و بررسی آماره های برازش فردی که در بسته ی PerFit از نرم افزار R موجود است، پرداخته شد. در نهایت، با استفاده از ۱۰۰۰ پاسخ نامه ی درس ۵۰ سؤالی زیست شناسی داوطلبان آزمون سراسری رشته ی تجربی سال ۱۴۰۱ نشان داده شد که چگونه می توان از عملگرهای اصلی PerFit در عمل استفاده کرد.

الگوهای پاسخ نمرات آزمون دهندگان ممکن است اطلاعات بیشتری را نسبت به نمره ی کل یک آزمون فراهم کند [۹]. یکی از رویکردهای استفاده شده برای مطالعه ی الگوهای پاسخ سؤال، تحلیل برازش فرد است که به طور کلی، شامل مقایسه ی الگوی پاسخ مشاهده شده ی آزمون دهنده با الگوی پاسخ مورد انتظار وی است [۲]. به طور کلی برای تعیین الگوی پاسخ مورد انتظار دو رویکرد وجود دارد: ۱. الگوی پاسخ مورد انتظار با استفاده از یک مدل نظری یا ریاضی، مانند مدل نظریه ی پاسخ سؤال تولید می شود که مشخص کننده ی رابطه ی بین فرد و سؤال های آزمون است؛ ۲. رویکرد دوم الگوی پاسخ مورد انتظار بر اساس الگوهای پاسخ مشاهده شده از همه ی آزمون دهندگان موجود در نمونه است. آماره های برازش فرد مرتبط با رویکرد اول و دوم، به ترتیب، شاخص های پارامتریک و

بر مدل و مبتنی بر گروه را ارائه می دهد. به طور خاص، PerFit شامل H^t است که در چندین مطالعه شبیه سازی نشان داده اند که از اکثر آماره های برازش فرد بهتر عمل می کند [۳]، l_z^* به عنوان نسخه ای به روز شده از آماره ی رایج l_z و چندین آماره ی برازش فرد مناسب برای داده های چندارزشی، در این بسته موجود است [۵].

استفاده از بسته ی PerFit

آر (R) زبان و محیطی برای محاسبات آماری و گرافیک است. پروژه ی R را از سال ۱۹۹۵ در گروه آمار دانشکده ی اوکلند (Auckland)، روبرت جنتلمن (Robert Gentleman) و راس ایهاکا (Ross Ihak) (نام این برنامه از حرف اول نام این دو نفر گرفته شده است) شروع کردند و به سرعت مخاطبان زیادی یافت. R طیف گسترده ای از فنون آماری (نظیر مدل سازی خطی و غیرخطی، آزمون های آماری کلاسیک، تحلیل سری های زمانی، طبقه بندی و خوشه بندی) و فنون گرافیکی را که بسیار توسعه پذیر است، ارائه می کند. در حال حاضر، این زبان را تیمی بین المللی نگهداری می کند و داوطلبانه توسعه می دهد. R به عنوان نرم افزار رایگان تحت شرایط مجوز عمومی جنو (بنیاد نرم افزارهای رایگان) در قالب کد منبع باز است. این برنامه بر طیف گسترده ای از پلتفرم های یونیکس (UNIX) و سیستم های مشابه از جمله فری بی اس دی (FreeBSD) و لینوکس (Linu)، ویندوز و مک اواس (MacOS) کامپایل و اجرا می شود.

در ادامه، چگونگی استفاده از عملگرهای اصلی PerFit به منظور برآورد آماره های برازش فرد معرفی می شود و بعد از آن، نتایج مبتنی بر نرم افزار می آید و تفسیر می شود.

یافته ها

محاسبه ی آماره های برازش فرد

بسته ی PerFit در شبکه ی جامع بایگانی (CRAN) به آدرس زیر در دسترس است:

<https://CRAN.R-project.org/package=PerFit>

و می توان از آنجا به استفاده از دستور زیر برنامه را نصب کرد:

R> install.packages ("PerFit")

آماره های برازش فرد موجود در بسته ی PerFit در جدول ۱ فهرست شده اند. بسته به آماره های برازش فرد، ماتریس های $N \times I$ با نمره های ۰ و ۱ (در حالت دوارزشی) یا نمره های $0, 1, \dots, m-1$ (در حالت چندارزشی) باید در R بارگذاری شوند. تعداد گزینه های نمره باید برای همه ی سؤال ها یکسان باشد. مقادیر گم شده مجاز هستند. این بسته به طور پیش فرض شامل دو مجموعه ی داده ی دوارزشی (InadequacyData ($N = 806, I = 28$)) و یک مجموعه ی IntelligenceData ($N = 1000, I = 26$))، و داده ی چندارزشی PhysFuncData ($N = 714, I = 10$) است (8). در این مقاله، از مجموعه ی داده ی ZistData ($N = 1000, I = 50$) که شامل پاسخ نامه ی ۱۰۰۰ داوطلب آزمون سراسری سال

برای این کار، توابع ریاضی شکل بسته برای توابع پاسخ سؤال معمولاً بر اساس تابع لجستیک انتخاب می شوند. این توابع هم برحسب پارامترهای فرد و هم پارامترهای سؤال تعریف می شوند [۱۴]. بسته های نرم افزاری متعددی وجود دارد که امکان برازش مدل های پارامتریک را با داده ها فراهم می کند. در R برخی از بسته های مفید عبارتند از: eRm [۱۵]، irtos [۱۶]، ltm [۱۷]، mcIRT [۱۸] و TAM [۱۹].

آماره های ناپارامتریک: برازش فرد مبتنی بر گروه

آماره های برازش فرد مبتنی بر گروه یا ناپارامتری، صرفاً به برازش مدل های ریاضی شکل بسته برای داده ها محدود نمی شوند، اگرچه فرض های تک بعدی بودن، استقلال موضعی و یکنواختی هم باید بررسی شوند [۲۰]. به طور خاص، الگوی نمره ی سؤال در صورتی که تا حد زیادی از معمول ترین رفتار پاسخ در نمونه منحرف شود، به عنوان نامتعرف علامت گذاری می شود. آماره های برازش فرد مبتنی بر گروه معمولاً با استفاده از دشواری های مرحله سؤال در حالت چندارزشی که به سادگی برابر با نسبت نمره های صحیح در حالت دوارزشی هستند، محاسبه می شوند [۵].

مقایسه ی عملکرد آماره های برازش فرد

با توجه به انبوهی از آماره های برازش فرد موجود در دسترس متخصصان، مهم است که بدانیم کدام آماره از سایر آماره ها بهتر است؛ یعنی کدام آماره بالاترین توان را برای تشخیص رفتار پاسخ نامتعرف دارد و در عین حال، نرخ های مثبت کاذب را تحت کنترل نگه می دارد. ارزیابی عملکرد استراتژی های آماری رقیب به طور سنتی، با استفاده از مطالعات شبیه سازی و در موارد نادر، با استفاده از داده های تجربی انجام می شود [۹].

یافته ها ممکن است با توجه به طراحی مطالعه ی شبیه سازی و اینکه کدام آماره ی برازش فرد در مطالعه استفاده شده است، متفاوت باشند [۹]. با این حال، یکی از نتیجه گیری های کلی تجربی این است که آماره های برازش فرد ساده ی مبتنی بر گروه مانند H^t و $U3$ نسبت به اکثر آماره های برازش فرد مبتنی بر مدل در انواع مختلف مجموعه داده ها عملکرد بدتری ندارند و در برخی از موارد حتی بهتر عمل می کنند [۳] و [۵]. این خبر خوبی برای متخصصان است، به این معنا که: ۱. آماره های برازش فرد مبتنی بر گروه معمولاً ساده تر محاسبه می شوند؛ ۲. مدل های اندازه گیری ناپارامتری نسبت به مدل های IRT لجستیک پارامتریک محدودتر به داده های تجربی هستند [۲۰].

نرم افزار R

برخی از آماره های برازش فرد در R در دسترس هستند؛ مانند l_z (بسته های آی آر توپز (irtos)، ال تی ام (ltm)، ام آی آر تی (mirt) [۲۱]، اس آی آر تی (sirt) [۲۲]، آماره های اینفیت (infitt) و اوتفیت (outfit) مبتنی بر مدل راش [۲۳]، بسته های ای آر ام (eRm)، ام آی آر تی و اس آی آر تی). PerFit مجموعه ی گسترده تری از آماره های برازش فرد مبتنی

۱۴۰۱ است که به ۵۰ سؤال زیست شناسی پاسخ داده اند، استفاده شد.

به طور معمول، برای استفاده از تابع برازش فرد فقط می توان ماتریس داده (ماتریس آرگومان) را ارائه داد. به عنوان مثال، برای محاسبه ی مقادیر H^t برای مجموعه ی داده ی ZistData، کد زیر اجرا شد:

```
R> library("PerFit")
R> data("ZistData", package = "PerFit")
R> Ht("ZistData")
```

تابع H^t آرگومان های بیشتری دارد؛ اما همه ی آنها پیش فرض های از پیش تعریف شده دارند. به طور کلی، آرگومان های توابع برازش فرد دوارزشی به قرار زیر هستند:

```
(matrix,
  NA.method = "Pairwise", Save.MatImp = FALSE,
  IP = NULL, IRT.PModel = "2PL", Ability = NULL,
  Ability.PModel = "ML",
  mu = 0, sigma = 1)
```

و آرگومان های توابع برازش فرد چندارزشی به قرار زیر هستند:

```
(matrix, Ncat,
  NA.method = "Pairwise", Save.MatImp = FALSE,
  IP = NULL, IRT.PModel = "GRM", Ability = NULL,
  Ability.PModel = "EAP")
```

کاربر ممکن است انتخاب کند که ماتریس داده های وارد شده را در یک فایل ذخیره کند (Save.MatImp = TRUE). وقتی نسبت مقادیر گم شده اندک است و از مکانیسم MCAR پیروی می کند، رویه های مقادیر گم شده ی موجود در PerFit احتمالاً برای اکثر اهداف عملی مناسب هستند؛ اما در صورتی که به طرح های دقیق تری برای مقابله با مقادیر گم شده نیاز باشد، باید به بسته های تخصصی R مانند آملیا (Amelia) [۲۴] و می (mi) [۲۵] مراجعه شود. با این حال، زمانی که نسبت گم شده زیاد است، هر دو استراتژی حذف دوتایی و

انتساب توصیه نمی شوند؛ زیرا ممکن است به نتایج اریب برازش فرد منجر شوند. برای نسبت های بزرگ مقادیر گم شده، بهتر است آماره های برازش فرد محاسبه نشود [۲۶].

خروجی یک تابع آماره ی برازش فرد یک شیء (object) از کلاس "PerFit" است که از لیستی با ۱۲ عنصر تشکیل شده است:

۱. PFScores: لیستی به طول N از مقادیر آماره های برازش فرد؛
 ۲. PFStatistic: آماره های برازش فرد به کار برده شده؛
 ۳. PerfVects: پیامی که نشان می دهد آیا بردارهای پاسخ کامل (همه ۰ یا همه ۱) از تحلیل حذف شده اند؛
 ۴. ID.all0s: نشانگرهای ردیفی بردارهای حذف شده پاسخ همه-۰ از تحلیل (در صورت وجود)؛
 ۵. ID.all1s: نشانگرهای ردیفی بردارهای حذف شده پاسخ همه-۱ از تحلیل (در صورت وجود)؛
 ۶. matrix: ماتریس داده پس از تعیین مقادیر گم شده (در صورت وجود، در غیر این صورت ماتریس داده ی اصلی است)؛
 ۷. Ncat: تعداد دسته های پاسخ؛
 ۸. IRT.PModel: مدل پارامتری آی آر تی استفاده شده؛
 ۹. IP: ماتریس پارامترهای سؤال؛
 ۱۰. Ability.PModel: روشی که برای برآورد توانایی ها استفاده می شود؛
 ۱۱. Ability: بردار پارامترهای توانایی N؛
 ۱۲. NAs.method: روشی که برای مقابله با مقادیر گم شده استفاده می شود.
- به غیر از آماره هایی که در حال حاضر در بسته گنجانده شده است،

جدول ۱: دسته بندی آماره های پارامتریک و ناپارامتریک برازش فرد

آماره های برازش فرد	توابع PerFit	نوع سؤال	رویکرد
r_{pbis}	r_{pbis}	دوارزشی	ناپارامتری
C	C.Sato	دوارزشی	ناپارامتری
G, G_n	G.Gnormed	دوارزشی	ناپارامتری
A, E, D	A.KB, E.KB, E.KB	دوارزشی	ناپارامتری
U3, ZU3	U3, ZU3	دوارزشی	ناپارامتری
C^*	Cstar	دوارزشی	ناپارامتری
NCI	NCI	دوارزشی	ناپارامتری
H^T	HT	دوارزشی	ناپارامتری
G^P	Gpoly	دوارزشی	ناپارامتری
G_n^P	Gnormed.poly	چندارزشی	ناپارامتری
$U3^P$	U3poly	چندارزشی	ناپارامتری
l_z	lz	دوارزشی	پارامتری
l_z^P	lzpoly	چندارزشی	پارامتری
l_z^*	lzzstar	دوارزشی	پارامتری

```
R> set.seed(123)
R> cutoff (Ht.out, Blvl = 0.10)
$Cutoff
[1] 0.0072
$Cutoff.SE
[1] 0.0058
$Prop.flagged
[1] 0.152
$Tail
[1] "lower"
$Cutoff.CI
  2.5%   97.5%
-0.0062  0.0156
```

تابع *flagged.resp*:

```
flagged.resp(x, cutoff.obj = NULL, scores = TRUE, ord =
TRUE, ModelFit =
"NonParametric", Nreps = 1000, IP = x$IP, IRT.PModel
= x$IIRT.PModel,
  Ability = x$Ability, Ability.PModel = x$Ability.PModel,
mu = 0, sigma = 1,
  Blvl = 0.05, Breps = 1000, Cilvl = 0.95, Udlvl = NA)
این تابع مشخص می کند که کدام آزمون شوندگان در نمونه
بر اساس یک نقطه‌ی برش پرچم‌گذاری آماره‌ی برازش فرد توسط یک
شده‌اند.
```

```
R> U3.out <- U3(ZistData)
R> set.seed(72)
R> U3.cutoff <- cutoff(U3.out, Blvl = .01)
R> flagged.resp(U3.out, cutoff.obj = U3.cutoff, ord =
TRUE)
```

```
$Scores
  FlaggedID It3 It21 It15 It23 ... It47 It13 It28 It27
PFscores
[1,] 91 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.7310
[2,] 130 0 0 0 0 0 0 1 0 0 0.7080
[3,] 345 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.7822
[4,] 412 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.7837
[5,] 421 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.7873
[6,] 478 0 0 0 0 0 1 0 0 0 0.7049
[7,] 507 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.7488
[8,] 549 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.7366
[9,] 589 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0.7120
[10,] 607 0 0 0 0 0 ... 0 0 0 1 0.7374
[11,] 649 0 0 0 0 0 ... 0 0 0 0 0.7031
[12,] 683 0 0 0 0 0 ... 0 0 0 1 0.7023
[13,] 72 0 0 0 0 0 ... 0 0 0 0 0.7261
[14,] 769 0 0 0 0 0 ... 0 0 0 0 0.7873
[15,] 778 0 0 0 0 0 ... 0 0 0 0 0.7057
[16,] 797 0 0 0 0 0 ... 0 0 0 0 0.7388
[17,] 822 0 0 0 1 ... 0 0 0 0 0.7044
[18,] 864 0 0 0 0 0 ... 0 0 0 0 0.8643
[19,] 897 0 0 0 0 0 ... 0 0 0 0 0.8760
[20,] 931 0 0 0 0 0 ... 0 0 0 0 0.7313
[21,] 956 0 0 0 0 0 ... 0 0 0 1 0.7222
```

تابع *PRFplot*:

```
PRFplot(matrix, respID, h = .09, N.FPts = 101, VarBands
= FALSE,
  VarBands.area = FALSE, alpha = .05, Xlabel = NA,
Xcex = 1.5, Ylabel = NA,
  Ycex = 1.5, title = NA, Tcex = 1.5, NA.method =
"Pairwise", Save.MatImp =
  FALSE, IP = NULL, IRT.PModel = "2PL", Ability =
NULL, Ability.PModel =
```

توابع بیشتری نیز در دسترس هستند، به این نام‌ها:

```
the print ,flagged.resp ,cutoff ,PerFit.SE ,PerFit.PFS
plot methods in PerFit ,summary
```

تابع *PerFit.PFS*:

```
PerFit.PFS(matrix, method = NULL, simplified = TRUE,
NA.method = "Pairwise",
  Save.MatImp = FALSE, IP = NULL, IRT.PModel =
NULL, Ability = NULL,
  Ability.PModel = NULL, mu = 0, sigma = 1)
```

تابع PerFit.PFS امکان محاسبه‌ی بیش از یک آماره‌ی برازش فرد را به‌طور هم‌زمان فراهم می کند.

```
R> PFS.out <- PerFit.PFS(ZistData, method = c("U3",
"lzstar", "Ht"), simplified = TRUE)
R> PFS.out
```

```
U3 lzstar Ht
1 0.2962 0.0578 0.1237
2 0.1859 1.5706 0.1793
3 0.0848 1.8427 0.2426
4 0.3654 0.3611 0.0649
5 0.3104 -0.5771 0.1093
...
```

تابع PerFit.SE خطاهای استاندارد جک‌نایف را برای نمرات آماره‌ی برازش فرد در شیء *x* محاسبه می کند. این فرایند شامل محاسبه‌ی آماره‌های برازش فرد برای هر مجموعه‌ی داده با حذف i امین سؤال ($i = 1, \dots, I$) و به‌دنبال آن، محاسبه‌ی انحراف استاندارد جک‌نایف مقادیر I آماره‌های برازش فرد، برای هر آزمون شونده در مجموعه‌ی داده است.

```
R> Ht.out <- Ht(ZistData)
R> Ht.SE <- PerFit.SE(Ht.out)
R> Ht.S
```

```
PFscores PFscores.SE
[1,] 0.1237 0.0591
[2,] 0.1793 0.0598
[3,] 0.2426 0.0720
[4,] 0.0649 0.0459
[5,] 0.1093 0.0591
...
```

تابع *cutoff*:

```
cutoff(x, ModelFit = "NonParametric", Nreps = 1000, IP
= x$IP, IRT.PModel =
  x$IIRT.PModel, Ability = x$Ability, Ability.PModel =
x$Ability.PModel,
  mu = 0, sigma = 1, Blvl = 0.05, Breps = 1000, Cilvl = 0.95,
Udlvl = NA)
```

این تابع اجازه می دهد تا مقدار یک نقطه‌ی برش را در یک سطح از پیش تعیین شده برآورد کنیم. مقادیر آماره‌ی برازش فرد در نمونه در حد یا بیشتر از مقدار نقطه‌ی برش به پرچم گذاری بردارهای نمرات سؤال مربوط به عنوان نامتعارف منجر می شود. نقطه‌ی برش مقادیر H^t محاسبه شده از داده‌های *ZistData* بر اساس نرخ خطای اسمی ۱۰ درصد به شرح زیر است:

```
= 1000, CILvl =
  0.95, UDLvl = NA, Type = "Density", Both.scale =
TRUE, Cutoff = TRUE,
  Cutoff.int = TRUE, Flagged.ticks = TRUE, Xlabel = NA,
Xcex = 1.5, title =
  NA, Tcex = 1.5, col.area = "lightpink", col.hist =
"lightblue", col.int =
  "darkgreen", col.ticks = "red", ...)
```

نمودار ۲ توزیع تجربی مقادیر آماره های برازش فرد مشخص شده توسط شیء x کلاس PerFit را نشان می دهد. هیستوگرام، چگالی یا ترکیبی از هر دو نمایشگر امکان پذیر است (آرگومان Type با گزینه های "Histogram"، "Density" (default) و "Both"). (نمودار ۲).

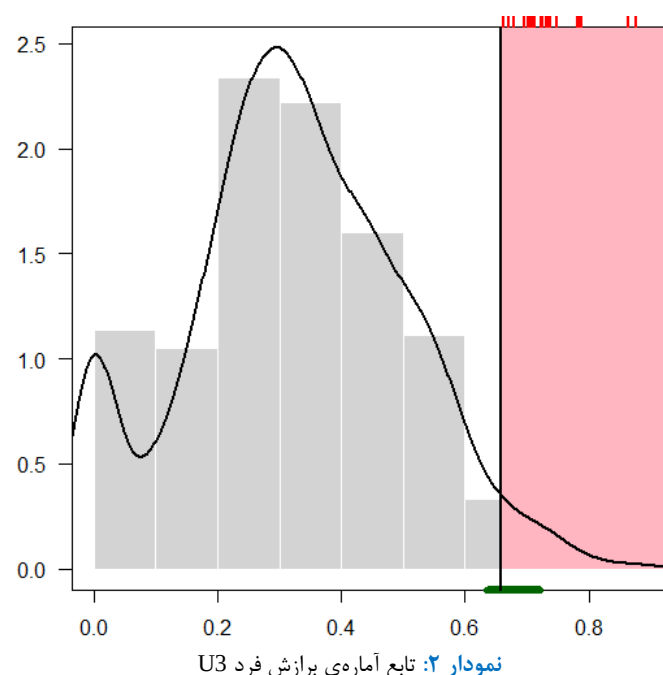
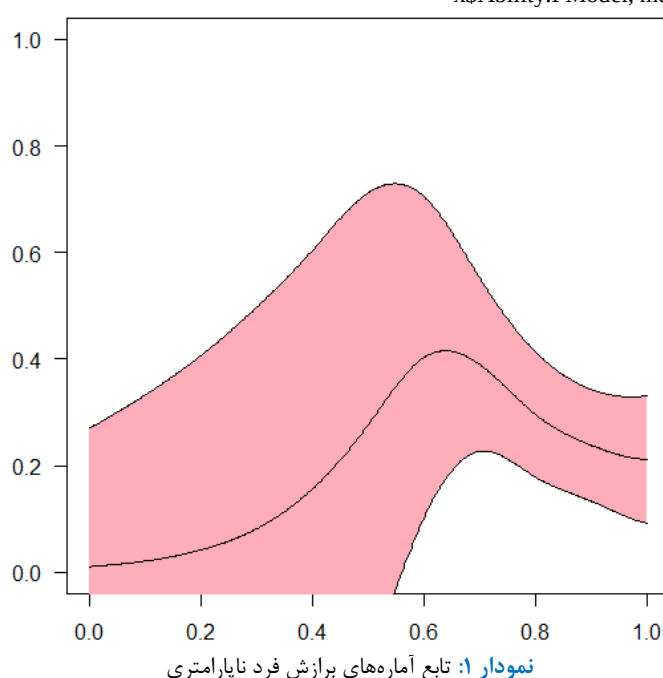
```
plot(U3poly(data, Ncat = 2), Blvl = 0.01)
```

"ML", mu = 0, sigma = 1, message = TRUE)
تابع PRFplot آماره های برازش فرد ناپارامتری را برای همه ی آزمون دهندگان شناسایی شده در بردار respID ترسیم می کند. این تابع فقط برای داده های دوارزشی اعمال می شود. محور طول ها مقادیر دشواری و محور عرض ها مقادیر احتمال پاسخ صحیح را نشان می دهد (نمودار ۱).

```
PRFplot(ZistData, 1000, VarBands = TRUE,
VarBands.area = TRUE, message = FALSE)
```

روش plot برای PerFit :

```
plot(x, cutoff.obj = NULL, ModelFit = "NonParametric",
Nreps = 1000, IP =
  x$IP, IRT.PModel = x$IRT.PModel, Ability = x$Ability,
Ability.PModel =
  x$Ability.PModel, mu = 0, sigma = 1, Blvl = 0.05, Breps
```


بحث

آزمون‌های انطباقی رایانه‌ای خواهند بود. آماره‌های برازش فرد اولین گام برای ردیابی افرادی است که رفتار پاسخ‌گویی آن‌ها یا بخشی از آن، نتیجه‌ی ویژگی‌های دیگری غیر از توانایی پنهانی است که آزمون قصد اندازه‌گیری آن را دارد. تحلیل الگوهای نمره‌ی سؤال ممکن است اطلاعات بیشتری را درباره‌ی آزمون شوندگان نسبت به تحلیل نمرات آزمون نشان دهد. در این بررسی، درباره‌ی چندین آماره‌ی برازش فرد بر روی داده‌های واقعی درس زیست شناسی آزمون سراسری بحث شد که می‌توان از آن‌ها برای تشخیص الگوهای نمره‌ی نامتعارف استفاده کرد.

تشکر و قدردانی

مقاله‌ی حاضر حاصل بخشی از رساله‌ی دکتری نویسنده‌ی اول در دانشگاه تهران است. نویسندگان بدین وسیله نهایت سپاس و قدردانی خود را از سازمان سنجش آموزش کشور ابراز می‌دارند.

تضاد منافع

هیچ‌گونه تعارض منافع بین نویسندگان وجود ندارد.

سهم نویسندگان

تمامی نویسندگان امور مربوط به مقاله و پیگیری‌های آن را بر عهده داشته‌اند.

ملاحظات اخلاقی

ملاحظات اخلاقی مربوط به مقاله به طور کلی رعایت شده است.

حمایت مالی

جهت انجام این پژوهش هیچ‌گونه حمایت مالی دریافت نشده است.

REFERENCES

- Meijer RR. Person-fit research: an introduction. *Appl Meas Educ*. 1996;**9**(1):3-8. DOI: [10.1207/s15324818ame0901_2](https://doi.org/10.1207/s15324818ame0901_2)
- Meijer RR, Egberink IJL, Emons WHM, Sijtsma K. Detection and validation of unscalable item score patterns using item response theory: an illustration with harter's self-perception profile for children. *J Pers Assess*. 2008;**90**(3):227-38. DOI: [10.1080/00223890701884921](https://doi.org/10.1080/00223890701884921)
- Karabatsos G. Comparing the aberrant response detection performance of thirty-six person-fit statistics. *Appl Meas Educ*. 2003;**16**(4):277-98. DOI: [10.1207/S15324818AME1604_2](https://doi.org/10.1207/S15324818AME1604_2)
- Olson JF, Fremer J. TILSA test security guidebook preventing, detecting, and investigating test security irregularities. 2013.
- Meijer RR, Tendeiro JN. The use of person-fit scores in high-stakes educational testing: how to use them and what they tell us. law school admission council. USA; 2014.
- Conijn JM. Detecting and Explaining Person Misfit in Non-Cognitive Measurement. Netherlands: Tilburg University; 2013.
- Meijer RR, Niessen AS, Tendeiro JN. A practical guide to check the consistency of item response patterns in clinical research through person-fit statistics: examples and a computer program. *Assessment*. 2016;**23**(1):52-62. DOI: [10.1177/1073191115577800](https://doi.org/10.1177/1073191115577800)
- Tendeiro JN. PerFit: Person Fit. 2021. [available from: <https://cran.r-project.org/web/packages/PerFit/index.html>]
- Rupp AA. A systematic review of the methodology for person fit research in Item Response Theory: Lessons about generalizability of inferences from the design of simulation studies. *Psychol Test Assess Model*. 2013;**55**(1):3-8.
- Santos KCP, de la Torre J, Von Davier M. Adjusting Person Fit Index for Skewness in Cognitive Diagnosis Modeling. *J Classif*. 2020;**37**:399-420. DOI: [10.1007/s00357-019-09325-5](https://doi.org/10.1007/s00357-019-09325-5)
- Meijer RR, Sijtsma K. Methodology review: evaluating person fit. *Appl Psychol Meas*. 2001;**25**(2):107-35. DOI: [10.1177/01466210122031957](https://doi.org/10.1177/01466210122031957)
- Drasgow F, Levine MV, Williams EA. Appropriateness measurement with polychotomous item response models and standardized indices. *Br J Math Stat Psychol*. 1985;**38**(1):67-86. DOI: [10.1111/j.2044-8317.1985.tb00817.x](https://doi.org/10.1111/j.2044-8317.1985.tb00817.x)
- Snijders TA. Asymptotic null distribution of person fit statistics with estimated person parameter. *Psychometrika*. 2001;**66**:331-42. DOI: [10.1007/BF02294437](https://doi.org/10.1007/BF02294437)
- Embretson SE, Reise SP. Item Response Theory. Psychology Press; 2013.
- Mair P, Hatzinger R. Extended rasch modeling: the **erm** package for the application of irt models in R. *J Stat Softw*. 2007;**20**:1-20. DOI: [10.18637/jss.v020.i09](https://doi.org/10.18637/jss.v020.i09)
- Partchev I, Maris G, Hattori T. irtoys: A collection of functions related to item response theory (IRT). 2022. [available from: <https://cran.r-project.org/web/packages/irtoys/index.html>]
- Rizopoulos D. ltm: An R Package for Latent Variable Modeling and Item Response Theory Analyses. *J Stat Softw*. 2007;**17**:1-25. DOI: [10.18637/jss.v017.i05](https://doi.org/10.18637/jss.v017.i05)
- Reif M) 2014. (mclRT: IRT Models for Multiple Choice Items .R package version 0.41, <https://CRAN.R-project.org/package=mclRT>
- Robitzsch A, Kiefer T, Wu M. TAM: Test Analysis Modules. 2023. [available from: <https://cran.r-project.org/web/packages/TAM/index.html>]
- Sijtsma K, Molenaar IW. Introduction to nonparametric item response theory. sage; 2002.
- Chalmers RP. mirt: A multidimensional item response theory package for the r environment. *J Stat Softw*. 2012;**48**:1-29. DOI: [10.18637/jss.v048.i06](https://doi.org/10.18637/jss.v048.i06)
- Robitzsch A. sirt: Supplementary item response theory

نتیجه‌گیری

PerFit بسته‌ای در نرم افزار R است که آماره‌های پرکاربرد برازش فرد موجود را ارائه می‌دهد. برخی از روش‌هایی که احتمالاً در نسخه‌های آینده بسته قرار می‌گیرند، شامل طیف گسترده‌تری از آماره‌های برازش فرد مبتنی بر مدل و روش‌های مناسب برای داده‌های

- models. 2023. [Available from: <https://cran.r-project.org/web/packages/sirt/index.html>]
23. Wright BD, Masters GN. Computation of OUTFIT and INFIT Statistics. *Rasch Meas Trans.* 1990;**3**(4):84–5.
24. Honaker J, King G, Blackwell M. Amelia II: A program for missing data. *J Stat Softw.* 2011;**45**:1–47. DOI: [10.18637/jss.v045.i07](https://doi.org/10.18637/jss.v045.i07)
25. Su YS, Gelman A, Hill J, Yajima M. Multiple imputation with diagnostics (*mi*) in *r* : opening windows into the black box. *J Stat Softw.* 2011;**45**:1–31. DOI: [10.18637/jss.v045.i02](https://doi.org/10.18637/jss.v045.i02)
26. Nering ML, Meijer RR. A comparison of the person response function and the lz person-fit statistic. *Appl Psychol Meas.* 1998;**22**(1):53–69. DOI: [10.1177/01466216980221004](https://doi.org/10.1177/01466216980221004)
27. Cui Y, Mousavi A. Explore the usefulness of person-fit analysis on large-scale assessment. *Int J Test.* 2015;**15**(1):23–49. DOI: [10.1080/15305058.2014.977444](https://doi.org/10.1080/15305058.2014.977444)
28. Tendeiro JN, Meijer RR, Schakel L, Maij-de Meij AM. Using cumulative sum statistics to detect inconsistencies in unproctored internet testing. *Educ Psychol Meas.* 2013;**73**(1):143–61. DOI: [10.1177/0013164412444787](https://doi.org/10.1177/0013164412444787)